

ที่ นร ๐๕๐๖/๑๙๐๕๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหายของผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๐๗๐
ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนมาก ที่ ยธ ๐๕๐๖/๐๓๕๔๘
ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหายของผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงยุติธรรมได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงยุติธรรม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และสำนักงานกิจการยุติธรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงยุติธรรมทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวงยุติธรรมทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๘ - ๓๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

sc12_51_045(ส.สภาที่ปรึกษา)_เจตสุภา

ร.ส.ท.
ผย.สวค.
ผอ.กลุ่ม
จวค.
ผู้พิมพ์

รายงานผลการพิจารณา / ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓
เรื่อง การคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหายของผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง การคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหายของผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ซึ่งกระทรวงยุติธรรม (ยธ.) ได้พิจารณาร่วมกับสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และสำนักงานกิจการยุติธรรม แล้วมีผลการพิจารณา ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและความเห็นเพิ่มเติมของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. การแก้ไขปัญหาในลักษณะบูรณาการ ๑.๑ แนวคิดในการเยียวยาผู้เสียหายและจำเลย กล่าวคือ การเยียวยาแก่ผู้เสียหายเป็นไปตามแนวคิดของหลักการสงเคราะห์ และการเยียวยาแก่จำเลยในคดีอาญาอยู่ในรูปแบบของการชดเชยค่าสินไหมทดแทน ดังนั้น การเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยนั้นควรแยกออกเป็นสองพระราชบัญญัติ กล่าวคือ พระราชบัญญัติเยียวยาผู้เสียหายฉบับหนึ่ง และพระราชบัญญัติเยียวยาจำเลยอีกฉบับหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการแบ่งประเภท ตลอดจนแนวคิดในการให้การเยียวยาเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวโดยที่ประชุมเห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้แยกประเด็นผู้เสียหายและจำเลยออกเป็นสองมาตรา นอกจากนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดสิทธิผู้ต้องหาเพิ่มเติม ดังนั้นจึงควรเร่งให้มีการศึกษาความชัดเจนในสิทธิและแนวทางการเยียวยาผู้ต้องหา ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญาตามรัฐธรรมนูญ
๑.๒ การกำหนดเงื่อนไขในการเยียวยา โดยถ้าเป็นความเสียหายเล็กน้อย เช่น การบาดเจ็บที่อาจรักษาหายได้อาจจะกำหนดให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ในการกำหนดค่าทดแทนในลักษณะยืดหยุ่น (Floated rate) ในขณะที่ความเสียหายร้ายแรง เช่น เสียชีวิตหรืออวัยวะสำคัญ ก็กำหนดให้ค่าทดแทนในลักษณะตายตัว (Fixed rate) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการจำกัดดุลพินิจของคณะกรรมการฯ ให้มีอยู่เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้เกิดความชัดเจน และเป็นธรรม	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ความช่วยเหลือที่แน่นอนในลักษณะตารางสำหรับความผิดเล็กน้อย (Victim Compensation Table) เพื่อเป็นการจำกัดดุลพินิจของคณะกรรมการฯ ให้มีอยู่เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้เกิดความชัดเจนกับผู้ที่มาเข้ารับการช่วยเหลือว่าจะได้รับค่าทดแทนจากรัฐอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม ซึ่งขณะนี้คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา กำหนดแนวทางในการพิจารณาอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ดีคณะกรรมการยังสามารถใช้ดุลพินิจประกอบการพิจารณาในแต่ละกรณีได้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นและความเห็นเพิ่มเติมของ ขธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.๓ การเยียวยาโดยรูปแบบอื่นนอกจากตัวเงิน คือ การทำให้บุคคลดังกล่าวสามารถกลับไปสู่ฐานะที่ใกล้เคียงกับที่เป็นอยู่เดิมให้มากที่สุด ซึ่งหมายความว่ารวมถึงการเยียวยาในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น การฟื้นฟูสภาพจิตใจ ร่างกาย ตลอดจนการฝึกอาชีพ เป็นต้น ทั้งนี้ อาจบัญญัติกฎหมายขึ้นอีกฉบับหนึ่งต่างหาก และกำหนดให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่มีใช้สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวที่ผู้เสียหายได้รับการคุ้มครองป้องกันมิให้ได้รับความกระทบกระเทือนในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านร่างกายเท่านั้น แต่สมควรได้รับการคุ้มครองด้านจิตใจด้วย ซึ่งในปัจจุบันมีการเยียวยาเฉพาะทางการเงินเท่านั้น ดังนั้นควรจะมีการกำหนดมาตรการกลไกการเยียวยาในด้านอื่น ๆ รวมทั้งจิตใจเพื่อให้ผู้เสียหายสามารถกลับเข้าสู่สภาวะปกติให้มากที่สุด
๑.๔ การจัดตั้งกองทุนในการเยียวยา รัฐควรเร่งทำการศึกษาศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสำหรับการเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา โดยเฉพาะ	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวในการจัดตั้งกองทุนสำหรับการเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา โดยอาจนำเอาค่าปรับของศาลมาสนับสนุนกองทุน โดยที่ขณะนี้ ขธ. ได้จัดตั้งกองทุนยุติธรรมขึ้นเพื่อช่วยเหลือเป็นค่าธรรมเนียมศาลหรือการวางเงินประกันปล่อยตัวชั่วคราวในชั้นพิจารณาคดีหรือค่าตรวจพิสูจน์ ซึ่งยังไม่ครอบคลุมการเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ดังนั้นควรขยายผล “ระเบียบกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙” ให้ครอบคลุมรวมทั้งศึกษาการเปรียบเทียบจัดตั้งกองทุนช่วยเหลืออาชญากรรมทั้งระบบกับกองทุนยุติธรรมเพื่อประโยชน์สูงสุดของการบริหารจัดการและการช่วยเหลือผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและความเห็นเพิ่มเติมของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.๕ การสร้างระบบป้องกันสิทธิของประชาชน ยธ. ควรเป็นหน่วยงานหลักในการทำสถิติอาชญากรรม เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนั้นควรให้สังคมและชุมชนเข้ามามีส่วนในการป้องกันอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นด้วย และในด้านของจำเลยนั้น อาจกำหนดกระบวนการที่ให้พนักงานอัยการเข้ามาดูแลตรวจสอบสำนวนตั้งแต่ในชั้นต้น เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทุกหน่วยงานควรตระหนักร่วมกันในการป้องกันสิทธิของประชาชน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม นอกจากนั้นกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีเครือข่ายอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ประมาณ ๒๐,๐๐๐ คนทั่วประเทศ ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนและ ยธ. มีเครือข่ายยุติธรรมและศูนย์ยุติธรรมชุมชนเป็นกลไกการส่งเสริมและป้องกันสิทธิของประชาชน
๑.๖ การสร้างกลไกทางกฎหมายรูปแบบอื่นควรใช้กระบวนการทางเลือกในคดีอาญา เช่น การเจรจาไกล่เกลี่ยระหว่างผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ซึ่งจะเป็นการทำให้ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาที่เหมาะสม รวดเร็ว และทำให้ผู้เสียหายและผู้กระทำความผิดสามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างสมานฉันท์อีกด้วย	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวและมีนโยบายที่จะศึกษาหากลไกทางกฎหมายรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ต่อไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายหรือจำเลยอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม ประเทศไทยจึงควรพยายามสร้างกลไกทางกฎหมายในการใช้กระบวนการทางเลือกในคดีอาญา (Alternative Dispute Resolution in Criminal Case) เช่น การเจรจาไกล่เกลี่ยระหว่างผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา บางประเภท การประชุมกลุ่มครอบครัวในกรณีเด็กกระทำความผิด เป็นต้น ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะเป็นการทำให้ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาที่เหมาะสม รวดเร็วและเป็นที่พอใจและเป็นทางเลือกให้ผู้เสียหายและผู้กระทำความผิดสามารถกลับคืนสู่สังคมร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์อีกด้วย กลไกยุติข้อพิพาททางอาญาในลักษณะที่เป็นทางเลือกดังกล่าวยังสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียหาย

/หรือจำเลย ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและความเห็นเพิ่มเติมของ ขธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	หรือจำเลยได้รับความเสียหายเพื่อให้ได้รับการเยียวยาโดยเป็นธรรม มีความรวดเร็วโดยไม่ต้องอาศัยกระบวนการที่ยุ่งยากซับซ้อน เนื่องจากแม้กฎหมายจะได้ให้สิทธิแก่ผู้เสียหายหรือจำเลยในการฟ้องหรือเรียกร้องค่าเสียหายที่ตนได้รับไว้หลายลักษณะก็ตาม แต่ขั้นตอนและกระบวนการในการได้รับการเยียวยาดังกล่าวนั้นใช้เวลานานาน รวมทั้งยังก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ได้รับความเสียหายเป็นอย่างมากด้วย
๒. การแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วน และในระยะต่อไป ๒.๑ การแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วน ๒.๑.๑ การใช้สิทธิอุทธรณ์ ควรให้ผู้ประสงค์จะยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ให้ยื่นต่อศาลจังหวัดที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาจะเป็นการจัดปัญหา เรื่องระยะเวลาที่ถูกจำกัดไว้ได้	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวในการใช้สิทธิอุทธรณ์ อย่างไรก็ตามกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันให้สิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อศาลจังหวัดที่ผู้อุทธรณ์มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเพื่อส่งต่อให้แก่ศาลอุทธรณ์อยู่แล้วและมีความเห็นเพิ่มเติมให้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาได้ด้วย เนื่องจากสำนวนคดีจะอยู่ที่ศาลดังกล่าว และได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับอำนาจของศาลชั้นต้นหรือศาลจังหวัด กรณีการรับและส่งสำนวนที่อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์
๒.๑.๒ ระยะเวลาการยื่นคำร้องกฎหมายกำหนดให้ยื่นคำร้องภายในหนึ่งปีนับแต่ผู้เสียหายรู้ถึงการกระทำความผิด ต้องตีความในลักษณะที่เป็นคุณกับผู้เสียหาย กล่าวคือ การรับรู้ของผู้เสียหายให้หมายความรวมถึง การรับรู้ของผู้ปกครองหรือผู้ดูแลผู้เสียหายอยู่ด้วย	- ประชุมเห็นว่าคณะกรรมการพิจารณาคำตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาใช้ดุลพินิจที่เป็นคุณต่อผู้เสียหายและทายาทอยู่แล้ว และเห็นควรแก้ไขพระราชบัญญัติคำตอบแทนเสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๒๒ โดยให้เพิ่มระยะเวลาในการยื่นคำขอจาก ๑ ปี เป็น ๒ ปี เพื่อขยายโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงสิทธิมากขึ้น

/๒.๑.๓ ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและความเห็นเพิ่มเติมของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒.๑.๓ การรับรู้สิทธิของผู้เสียหายและ จำเลย (๑) ควรเร่งให้มีการประชาสัมพันธ์สิทธิของประชาชนที่กฎหมายให้การคุ้มครอง โดย ยธ. ควรเป็นหน่วยงานหลักในการประชาสัมพันธ์ ส่วนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอื่นนั้นก็อาจเป็นส่วนเสริมให้การประชาสัมพันธ์ข้อมูลมีประสิทธิภาพมากขึ้น	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวที่จะเร่งให้มีการประชาสัมพันธ์สิทธิของประชาชนซึ่งกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านทางศูนย์บริการร่วมของกระทรวงยุติธรรม คลินิกยุติธรรมภายใต้สำนักงานยุติธรรมจังหวัด อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ การอบรมเครือข่ายเยาวชนห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ การอบรมความรู้ให้กับกลุ่มรถรับจ้างในภาคกลาง กลุ่มรถจักรยานยนต์ รถแท็กซี่ รถสามล้อรับจ้าง จัดทำแผ่นพับ โปสเตอร์ เผยแพร่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ผ่าน Web site ประสานความร่วมมือกับสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตสภา และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์นำแผ่นพับและพระราชบัญญัติไปแจกจ่ายให้กับประชาชน จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ต้องขังในเรือนจำ สถานศึกษา นอกจากนี้สำนักงานอัยการสูงสุดได้เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายให้ทราบถึงสิทธิต่างๆ รวมทั้งพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่ประชุมมีความเห็นให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจัดส่งข้อมูลข่าวการประชาสัมพันธ์ให้กับสถานีวิทยุกระจายเสียงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๔๔ สถานีทั่วประเทศ และวิทยุชุมชน ทั้งนี้ควรบรรจุเนื้อหา

/ของพระราชบัญญัติ ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นและความเห็นเพิ่มเติมของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ของพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ในหลักสูตรของโรงเรียนนายร้อย ตำรวจสามพรานและหลักสูตรอบรมพนักงานสอบสวนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตลอดจนหลักสูตรการอบรมข้าราชการที่บรรจุใหม่และการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ของหน่วยงานภายใน ยธ.
(๒) เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจถือเป็นเจ้าพนักงานของรัฐที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เสียหายมากที่สุด ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้มีขั้นตอนการแจ้งสิทธิในการได้รับการเยียวยาของผู้เสียหายในชั้นของการรับคำร้องทุกข์หรือสอบปากคำผู้เสียหายด้วย	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวในการปรับปรุงกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้มีขั้นตอนการแจ้งสิทธิแก่ผู้เสียหายในการรับคำร้องทุกข์หรือสอบปากคำผู้เสียหาย แต่ควรให้มีมาตรการบริหารจัดการคู่ขนานไปด้วย ซึ่งกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่องของการแจ้งสิทธิให้กับผู้เสียหายและการให้ความช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย และเห็นควรให้พนักงานสอบสวนประจำสถานีตำรวจนครบาลมีอำนาจรับคำขอค่าตอบแทนผู้เสียหายโดยแต่งตั้งสถานีละ ๑ คน และสำนักงานอัยการสูงสุดทำหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔ ให้แก่ผู้เสียหาย โดยรวมไปในคดีอาญาที่ฟ้องหรือยื่นคำร้องระหว่างพิจารณาในศาลชั้นต้น ส่วนการจัดทำบันทึกความร่วมมือกับศาลอาญาวาดด้วย “การแจ้งสิทธิแก่จำเลยในคดีอาญาที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ปรากฏว่า ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีและประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพึงพอใจ โดยสำนักงานศาลยุติธรรมได้ให้สิทธิจำเลยในการคัดถ่ายเอกสารฟรี ๑ ชุด

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและความเห็นเพิ่มเติมของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒.๒ การแก้ไขปัญหในระยะต่อไป ๒.๒.๑ ความล่าช้าในการเยียวยา (๑) กรณีของผู้เสียหาย ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์จากผู้เสียหาย ต้องสอบสวนและจัดทำรายงานความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับด้วย เนื่องจากเจ้าพนักงานตำรวจนั้นมีหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในการทำสำนวนคดีอยู่แล้ว	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวและควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์จากผู้เสียหาย ต้องสอบสวนทำรายงานความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับด้วย และเห็นควรแบ่งระดับการเยียวยาเป็น ๒ ระดับ คือ กรณีไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิดขอความร่วมมือพนักงานสอบสวนขอเอกสารเกี่ยวข้องกับการสอบสวนเพื่อประกอบการพิจารณาของอนุกรรมการและคณะกรรมการ และกรณีมีตัวผู้กระทำความผิดหรือมีเหตุสงสัยชั้นการสอบสวนยังไม่อาจสรุปได้ต้องรอผลการฟ้องของอัยการและคำพิพากษาของศาล และเห็นควรเชิญตำรวจเป็นอนุกรรมการเพื่อประโยชน์ในการประสานงานขอรายงานการสอบสวน และปัจจุบันกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอยู่ระหว่างดำเนินการทำบันทึกความร่วมมือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่องของการแจ้งสิทธิให้กับผู้เสียหาย
(๒) สำหรับกรณีของจำเลย ควรกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลในการออกคำสั่งให้มีการคัดสำเนาคำพิพากษาศาลอันถึงที่สุดได้ทันที โดยอาจออกเป็นประกาศของประธานศาลฎีกา	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวโดยได้ดำเนินการทำบันทึกความร่วมมือกับศาลอาญาและจะดำเนินการขยายผลความร่วมมือกับสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้ศาลทั่วประเทศแจ้งสิทธิให้กับจำเลยได้ทราบ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นและความเห็นเพิ่มเติมของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(๓) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ชื่อว่า Electronic Monitoring (EM) ซึ่งเป็นระบบติดตามตัวผู้ต้องหาที่ปฏิบัติกันอยู่ในต่างประเทศเข้ามาใช้ในการควบคุมจำเลยโดยที่จำเลยไม่ต้องถูกคุมขังอยู่ในคุก	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวแต่การใช้ระบบ Electronic Monitoring (EM) เป็นดุลพินิจของศาล ส่วนกรณีความบกพร่องของกระบวนการยุติธรรมขั้นต้นนั้น เห็นควรให้ศึกษาหามาตรการป้องกันแก้ไขและนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้ตั้งงบประมาณเพื่อศึกษาเรื่อง การป้องกันความเสียหายจากการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมและมาตรการย้อนกลับหน่วยงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ นอกจากนี้สำนักงานศาลยุติธรรมแจ้งแนวทางปฏิบัติของศาลว่ามีมาตรการการปล่อยตัวชั่วคราวระบบการพิจารณาต่อเนื่อง และการพิจารณาการปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างการอุทธรณ์
๒.๒.๒ ฐานความผิดที่กฎหมายควรให้ความคุ้มครองความผิดที่เกิดจากยานพาหนะหรือการจราจรนั้นไม่ควรถูกให้การคุ้มครองเพราะความผิดดังกล่าวผู้เสียหายอาจได้รับการช่วยเหลือจากระบบประกันภัยได้ เว้นเสียแต่ว่ามุ่งหมายจะใช้ยานพาหนะในการกระทำความผิด ดังนั้นในประเด็นนี้สมควรที่จะตัดความผิดดังกล่าวออกไป	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวโดยได้เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๔ ความผิดที่กระทำต่อผู้เสียหาย ซึ่งทำให้ผู้เสียหายอาจขอรับค่าตอบแทนได้ตามมาตรา ๑๗ ได้แก่ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิดลักษณะ ๑๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ หมวด ๑ ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ มาตรา ๓๓๖ วรรคสามและวรรคสี่ หมวด ๒ ความผิดฐานชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ มาตรา ๓๓๙ วรรคสี่ และวรรคห้า มาตรา ๓๓๙ ทวิ วรรคสี่ และวรรคห้า มาตรา ๓๔๐ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาตรา ๓๔๐ ทวิ วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหก ส่วนความผิดเกี่ยวกับ

/ยานพาหนะ ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและความเห็นเพิ่มเติมของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ยานพาหนะหากผู้เสียหายหรือทายาทได้รับการช่วยเหลือจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถแล้วจะจ่ายค่าตอบแทนและได้ขอแก้ไขมาตรา ๑๗ โดยตัดความผิดฐานกระทำโดยประมาทออกจากรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัตินอกจากนี้ที่ประชุมเห็นว่าควรพิจารณาความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย
๒.๒.๓ บุคคลที่กฎหมายควรให้การคุ้มครอง ประเทศไทยควรใช้หลักดินแดน กล่าวคือ จะให้ความคุ้มครองเฉพาะกับคนต่างชาติที่ประเทศของคนชาตินั้นมีความตกลงกับรัฐบาลไทยที่จะให้ความคุ้มครองกับคนไทย ซึ่งจะเป็นการผลักดันให้ประเทศอื่น ๆ ให้ความคุ้มครองแก่คนไทย เช่นเดียวกับที่ประเทศไทยให้การคุ้มครองเช่นกัน	- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวที่ให้ ความคุ้มครองบุคคลตามหลักดินแดน ซึ่งปัจจุบัน การจ่ายเงินค่าตอบแทนผู้เสียหาย คณะกรรมการพิจารณาจ่ายเฉพาะบุคคลที่เข้ามาในราชอาณาจักร โดยชอบด้วยกฎหมาย และที่ประชุมเห็นควรให้มีการศึกษาบุคคลที่กฎหมายควรให้ความคุ้มครอง เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างหลักการสิทธิมนุษยชนและเจตนารมณ์ของกฎหมายในการ สงเคราะห์เหยื่อยา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงยุติธรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และสำนักงานกิจการยุติธรรม

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ร.ลคร.
 ผอ.สวค.
 ผอ.กลุ่ม
 จวค.
 ผู้พิมพ์